

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K. — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

A sárga-kék kocsik.

Debrecen bacillus bódéi.

Régen megirtuk, sokszor hangoztattuk, hogy Debrecennek nem sok szerencséje van az ujitásokkal. A közegészségügy védelme provokálta azt az intézkedést, hogy ahol fertőző betegség fordul elő, ott dezinficiálni kell a beteg ágy-neműt.

Eddig volt a városnak dezinficiáló gépe. Ezzel mentek el minden olyan házhoz, ahol valaki, felnőtt vagy gyermek ragályos betegségben feküdt s ott a helyszínen nyomban dezinficiálták az ágy-neműeket. Ez a gép eltört, vagy elromlott, szóval használhatatlanná lett. Gondoltak tehát nagyot és merészet. Reformálták, de úgy, hogy a közegészségügyre nem sok köszönet van benne.

Nem vettek új dezinficiáló gépet, de csináltattak helyette két kocsit. Egy sárgát és egy kékét. Idomtalan nagy jármű. Ablakos, mint valami komédiás bódé. Most aztán, ahol fertőző betegség fordul elő, elmennek a sárga kocsival, berakják a bacillusos ágy-neműeket, kiviszik a fertőtlenítő telepre s a dezinficiálás után kék kocsival szállítják vissza a helyszínére.

Első pillanatra úgy tetszik, hogy helyes ez az intézkedés; de a gyakorlati élet másról tesz bizonyosságot. Fertőzött ágy-neműeket végig hurcolni a városon még se lehet a közegészségügyre, esetleg a járványos jelleg elfojtására üdvös dolog.

Nagyobb hiba az, hogy ahol ez a bódé-kocsi megáll, kíváncsi gyerek sereg fogja körül s míg a kocsi benn jár jelentkezni, hogy érte jött a fertőzött ágy-neműekért, addig a gyereksereg ellepi a kocsit, kíváncsian ugrálnak fel reá, bekandikálnak az ablakán, szóval egész szépen körüllehelik s ha-

csak az isteni gondviselés meg nem óvja őket, szedik, szivják magukba a gyilkos bacillusokat.

Ha ez így van, mi hát az előnye annak a bódé-kocsi ujitásnak a dezinficiáló gép felett? Az csak nem, hogy kíváncsiak tömege szivja belőle magába a betegséget?

Hol itt a körültekintő óvatosság, hol a reform sikere? Hát Debrecenben már tradíció, hogy az ujitásokkal bakot kell lőnni?

POLITIKAI HIREK.

A hadügyi költségvetés. A hadügyi albizottság ma délelőtt 10 órakor gróf Zichy Agost elnöklésével ülést tartott, amelyen a közös miniszteriumok részéről báró Schönauich hadügyminiszter, Montecuccoli tengerészeti parancsnok és a szakelődök, a magyar kormány részéről pedig gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter vettek részt. Mindenekelőtt Windischerácz Lajos herceg terjesztette elő az elhelyezési szűkebb albizottság jelentését. Apponyi Albert gróf, Miklós Ödön, Bakonyi Samu, Tallán Béla és mások kérdéseket intéztek a hadvezetőséghez az egyes részletek felől, amelyekre a szakelődök szolgáltak felvilágosítással. Az albizottság jelentését tudomásul vette és a határozatot megújította. Ezután Hoffmann altábornagy, osztályfőnök bizalmas jellegű felvilágosításokat adott.

Hieronymi visszaérkezése. Hieronimi Károly kereskedelemügyi miniszter, a ki csütörtök óta Bécsben időzött és a hadügyi albizottság ülésein résztvett, ma reggel Budapestre érkezett.

Az élelmezési albizottság ülése. A delegáció hadügyi albizottságának élelmezési szűkebb albizottsága ma délelőtt 9 órakor, a magyar miniszterium épületében, Miklós Ödön delegátus elnökelete alatt ülést tartott, a melyen Solymossy Ödön báró előadó jelentése alapján a hadsereg rendes szükségletének 22., 23. és 24. cimeit (természetben való élelmezés, legénységi élelmezés, illetőleg ruházat és ágy-nemű) tárgyalták. Némi vita után, a melyben a hadügyi kormány részéről Hoffmann Hugó altábornagy és Okrugics osztályfőnökök adták meg a szükséges felvilágosításokat, az előadó jelentését tudomásul vették.

A miniszterelnök Bécsben. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök vasárnap délelőtt Szécheny Gyula gróf királyi felhívásmester látogatását fogadta, aki hosszabb időt töltött a miniszterelnöknél. A miniszterelnök délben hosszabb sétát

tett, délután pedig Hieronimi Károly kereskedelemügyi miniszter látogatását fogadta és vele hosszabb ideig tanácskozott. Este résztvett a külügyminiszter által adott estélyen. Khuen-Kéderváry Károly gróf miniszterelnök ma délelőtt résztvett a magyar delegáció hadügyi albizottságának ülésén és délután a 2 óra 40 perckor induló gyorsvonattal, titkárja dr. Barczy István kíséretében visszautazott Budapestre.

VÁRMEGYE.

Elütötte a vonat. Holczér Miklós 33 éves vándorlót Puspökladány közelében a vonat elütötte. A szerencsétlen ember a pályatesten haladt s nem vette észre a közeledő vonatot, amely elgázolta. Az esetről telefonon kapott jelentést a debreceni kir. ügyészség.

Műtanrendőri bejárás. A máv. Tég-lás állomásán új rakodót építettek, melynek műtanrendőri bejárását ma, kedden délelőtt fél tízkor tartják meg. A bejáráson Kovács Gyula alispán, Latinovits Mihály műszaki tanácsos, Nemes Zoltán főszolgabíró, Veszprémy István bizottsági tag, Tég-lás község előjárósága, a hajózási és vasúti felügyelőség és a debreceni máv. üzletvezetőség kiküldöttségei vesznek részt.

Elmaradt állatvásár. Szomorú vásárja van Nádudvarnak. A ragadós száj és körömfajás fellépte miatt az állatvásárt betiltotta a hatóság, úgy, hogy csak a kirakodó vásárt lehetett megtartani.

Szerencsétlenség a pajtában

Elsült fegyver.

Könnyen végzetessé is válható szerencsétlenség történt a múlt hetekben a közeli Hajdusámson községben. Az áldozat egy munkás ember, a kit társa vigyázatlansága folytán ért a baleset.

Pázmándi Antal és Győrösi Sándor hajdusámsoni lakosok szőlőt fedtek künn, a falu határában. Délben azonban félbehagyták a dolgukat s bementek a pajtába ebédelni.

A falon, szegreakasztva függött ott Szatmári Mihály debreceni lakos ötlövetű revolvere, a melyet Győrösi Sándor a kezébe vett s babrálgatni kezdte. Azonban nem tudta, hogy a fegyver meg van töltve s így véletlenül elcsattantotta a ravaszt is. A revolver elsült s a golyó Pázmándi bal csipőjébe fáródott, ki súlyos sérülést szenvedett.

Halász Nándor

óra, ékszer- és ezüstnemű üzletében

Vásároljunk teljes 12 személyes ezüst evő készleteket. Debreczen, Plac-utca, közvetlen a Nagytőzsdével szemben levő barakban.

As esetről tegnap tett jelentést a hajdusámsóni csendőrség a debreceni kir. ügyészségnek.

! Kifüjtette a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel, oklevéllel!

KÖSZVÉNY, ellen a legjobb házszer a híres
CSUZ
ÉS REUMA KIRÁLY BALZSAM

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idősebb esetekben már egyszeri be-dörzöklésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.
Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.
Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő
GRÓSZ NAGY FERENC gyógyszerárában
1306 DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Kölcsonbó Segélyező-Egylet új 2 em. palotájában

VÁROSHÁZA.

Bizottsági ülések. A város csatornázási bizottsága ma délelőtt 11, a jog- és pénzügyi bizottság pedig délután 3 órakor tart ülést a városháza tanácstermében.

Visszahonosítás. Löwenheim Adolf debreceni kereskedő hosszabb ideig élt Amerikában, ahol polgárjogot is szerzett magának. Időközben visszaköltözött Debrecenbe és kérte polgári jogainak visszaállítását. A belügyminiszter kérelmét kedvezően intézte el és a napokban újra le fogja tenni a honpolgári esküt.

Vác kérelme. Vác rendezett tanácsú város bejelentő hivatalát akar állítani és kéri az erre vonatkozó szabályrendeletet. A tanács megküldi.

Az új rendőrfelügyelői állás. A főkapitány javaslatot tett a tanácsnak az újonnan szervezett rendőrfelügyelői állás betöltésére. Az állásra már van is jelölt: **Barna Tibor** 39. gyalogezredbeli hadnagy, aki az államrendőrség szakkbizottsága előtt sikerrel tette le a rendőrfelügyelői vizsgát. Az állást a polgármester kinevezés útján tölti be, miután azonban a szervezeti szabályzat még nem nyert jóváhagyást, a polgármester az új állásnak még ideiglenes betöltését is megtagadta. A legutóbbi közgyűlés éppen ezen indok alapján halasztotta el a rendőrkapitányi állás betöltését, pedig az nem volt újonnan szervezett állás, mint a rendőrfelügyelői. Az állásra különben sem hirdettek meg szabályszerűen pályázatot.

Beteg tanácsnok. Mint részvétellel értesülünk, Körner Adolf tanácsnok, tb. főjegyző betegen fekszik, úgy, hogy hosszabb ideig kénytelen a szobát őrizni.

Kibővítik a távbeszélőhálózatot. A debreceni távbeszélőhálózat kábel és légvonalának kibővítése ügyében október hó 29-ikén lesz a közigazgatási bejárás, a melyen a város képviselőjében Aczél Géza főmérnök, dr. Magoss György tiszti főügyész, Rostás István főkapitány, Debreceni Jenő és Aberle Rajmund pedig a vizsgálati vállalat képviselőjében vesznek részt. Meghívták a bejárásra az érdekelt háztulajdonosokat is.

Hiteltulépés. A főszámvéző jelentést tett a tanácsnak, hogy az ohati kut furásánál hiteltulépés történt. A tanács igazolásra hívta fel a mérnöki hivatalt, hogy jeleitse, mi okozta a hiteltulépést.

Segély. A tanács a müncheni magyarok segélyező egyesületének 40 korona segélyt szavazott meg. Az egyesület két év alatt 17 debreceni embernek nyújtott segítséget.

Csatorna és vízvezeték.

Megbirságolt vállalkozó.

Mi lesz a vízvezetékekkel?

Panaszos beadványt intézett a tanácshoz a Fried és Adorján cég, hogy a rendőrség folyton zaklatja és birságolja. A közönség körében bizonyára jó hatást fog kelteni ez a hír, hogy a rendőrség végre megelégedte már a csatornaépítő vállalkozó cégeknek a közönség testi épsége ellen elkövetett vétkei mulasztásait.

Mindössze három esetben birságolta meg a rendőrség a vállalkozót, pedig minden áldott nap megérdemelné. Hogy mennyire enyhén bánt el a vállalkozó céggel a rendőrség, mutatja az is, hogy Rostás István rendőrfőkapitány a kihágási eljárás megindítása előtt mindig felszólította a vállalkozót, hogy rendelkezéseinek tegyen eleget, de a cég fittyet hányt rá mindig. Természetesen a rendőrséggel mostanában nem lehet packázni és jöttek a birságok.

Ezen büntetések ellen a cég a tanácshoz felebbezett; a felebbezések elintézését azonban panaszos beadvánnyal előzte, a melyben azon kesereg, hogy a rendőrség öt üldözi és zaklatja. A tanácshoz Rostás István főkapitány nyomában megadta a választ.

Köztudomású dolgokat hozott föl, a miket régóta panaszol a közönség is. A vállalkozó oktalanul okozott forgalomzavarokat; ahol már befejezték a munkát, a csatorna árkaikat betömték, napokig hátrahagyták a föld- és kőrakásokat; hiába szólította fel a rendőrség, nem is hederített rá a vállalkozó. Mikor a Hatvan- és Péterfia-utcaikon ásták a csatorna-árkokat, nem alkalmaztak korlátot az egyik oldalon, úgy, hogy még fonyes nappal is veszedelmes volt a közlekedés. Hiába szólította föl a vállalkozót a rendőrség, végre is megbirságolta. Ugyancsak a Hatvan-utcán a régi csatorna ürülékait az utcán hagyta a vállalkozó és ezek az ürülékdombok pokoli büzt terjesztettek. A felszólításnak a vállalkozó nem tett eleget, miért is újra megbirságolták.

Az eljárást helyeselte a tanács. Medgyaszay Miklós tanácsnok elmondta még, hogy a forgalmas Egmalom-utcán annyi helyet sem hagytak, hogy két ember ki tudjon térni egymásnak. Kovács József

polgármester javaslatára úgy határoztak végül, hogy a vállalkozó panaszát együtt tárgyalják majd a megfelelőbbé tett kihágási ítéletekkel.

Tárgyalták ezután a vállalkozó cég másik beadványát, hogy még a télen kiépíthesse a Hatvan utca végén levő vészkiömlőtől a boltozott csatornát, azonkívül a Péterfián, a Simonyi-uton és Nagyerdőn a csatornahálózatot. A tanács, bár a közgyűlési határozat még nem jogerős, az építésre az engedélyt megadta.

Végül dr. Fejér Ferenc tb. tiszti főügyész kérdezte, hogy mi van a vízvezeték építésével. Rostás István főkapitány veszedelmesnek tartja a késedelmezést, mert ha nem lesz víz, a már kész csatornák bedugulnak. A tanács felkérte a polgármestert, hogy a miniszteriumban személyesen sürgesse meg az ügy elintézését.

Gondnoksági ülés.

Iskolai ügyek.

Debrecen város tanyai állami iskoláinak gondnoksága hétfőn délután 3 órakor tartott ülést, melyen a költségvetéseket és az iskolák apró-cseprő ügyeit intézték el. Elhatározta a gondnokság, hogy a tanítók szolgatartási átalányának fölemelése érdekében fölír a miniszterhez.

Az iskolagondnokság ülésén Kovács József polgármester elnökielte alatt jelen voltak: dr. K. Tóth Mihály tanácsnok, Konecz Ákos levéltáros, Varga Károly arvaszéki ülnök, Torok Péter, Kertész Imre, Juhász József és Péterfi József gazdasági ismétlő iskolai tanítók, Csongor Dániel, a tanyai iskolák igazgatója és K. Nagy Sándor, a tanyai tanítótestület képviselője.

Legelőször a gondnokság két új tagja: K. Tóth Mihály tanácsnok és Kertész Imre tették le a hivatalos esküt. Az elnök felhívására a tanyai iskolák igazgatója bejelent, hogy a beiratások eredményéről a jövő ülésen tesz jelentést.

Az előadó bejelent, hogy az állatvédő egyesület naptárából 300 darabot rendelt a tanács, amelyből 200-at a tanyai, 100 darabot a gazdasági ismétlő iskolák növendékei közt fognak kiosztani.

Balogh Ferenc epepi tanító kéri, hogy az iskolája mögött levő mély gödört temesse be a város. Átirnak ez ügyben a tanácshoz. A II. gazaasági ismétlő iskola igazgatója bejelent, hogy az iskolához tartozó 20 hold földet hazilag fogja művelni és már alkalmas cselédet is fogadott fel. Tudomásul vették, ugyszintén azt a bejelentést is, hogy a halápi iskola berendezését Dorsch Hugó asztalos 500 koronáért szállítja.

Letartóztatták Kohn Henriket.

A Kossuth-utcai zálogházi betörés.

Még ez év július 8 és 9-ike közti éjjelen feltűnést keltő betörés történt a Kossuth-utca 15. szám alatti Kohn Henrik-féle zálogházban. Mint ismeretes, a tettesek

Legszebb menyasszonyi ékszerek, legjobb órák gyönyörű ezüstneműek

Sándor Ármin

legszolidabb alapon álló új órás, ékszerüzletében

Debrecen Piac-u 41.

(Dréher sörcsarnok mellett). Telephon 872 sz.

✿ **Eddig nem létezett ousó árak!** ✿

körülbelül huszonkétezer korona értékű ékszeret vittek el és pedig olyan formán, hogy csak a nagy Wertheim-szekrény középső kazettáját fosztották ki, ellenben az alsó, könnyen hozzáférhető fiókból még csak egyetlen darab tárgyat sem vettek magukhoz. A leltározás alkalmával ott mindent hiánytalanul megtaláltak.

A rendőrség mindjárt, a helyszíni szemle megtartása után vagy 40—50 táviratot küldött szét az ország minden részébe, sőt még külföldre is, hogy ha talán valamely nemzetközi kasszafuró banda tagjai szerepeltek volna Debrecenben, az eltűnt tárgyakról készített kimutatás alapján el lehessen őket fogni. Ez a feltevés azonban nem vezetett eredményre, mert a legesekélyebb jel sem mutatott arra, hogy a betörésnél idegen kezek működtek közre.

A rendőrség figyelmét azonban nem kerülte el az sem, hogy esetleg maga a zálogház tulajdonosa, Kohn Henrik is elkövethette a tettet? Házkutatást is tartottak nála, de ekkor még terhelő adat nem került fel ellene s maga Kohn Henrik is erélyesen követelte, hogy a vizsgálatot terjesszék ki ő reá is. Ez a fellépése azonban nem tévesztette meg a rendőrséget, amely titokban úgy is folytatta ellene a nyomozást s hónapokig tartó kitartó munka után tegnap délután abba a helyzetbe jutott, hogy *Khon Henriket sikkasztás gyanúja miatt letartóztatta*. Meglehet, hogy a rendőrségnek tárgyi adatai nincsenek a Khon Henrik bűnösségére, azonban időközben oly súlyos gyanúk halmazódtak fel ellene, amelyek fogvatartását már szükségessé tették.

Nem lényegtelen körülmény, hogy Kohn Henriknek igen jó összeköttetései vannak a nagyobb külföldi városokban például Amsterdamban (Hollandia), sőt még Amerikában is, amelyeket igen előnyösen használhatott fel az elveszett értéktárgyak eltüntetésére. Azután a Kohn Henrik magatartásából, viselkedéséből is arra lehet következtetni, hogy valami része még is lehet a betörésben. A tettesek nyomravezetőinek általa kifizetett díj is inkább arra alkalmas, hogy a rendőrséget félrevezesse. A komplikált ügyben beállott fordulatról különben a rendőri sajtóiroda az alábbi jelentést adta ki:

Kohn Henrik Kossuth-utca 15. sz. alatti zálogházába ez év július 8. és 9. közti éjjelen betörték és egyes elzáró-sítóknak mintegy 22,000 koronát kitevő aranyeműt tulajdonították el. A rendőrség azóta szakadatlanul folytatta a nyomozást úgy abban az irányban, hogy a betörést idegenek követték el, úgy-szinte a zálogház-tulajdonos ellen, kire a gyanu első perctől kezdve irányult. Az utóbbi időben oly adatok jutottak a rendőrség birtokába, melyből alapossá vált az a gyanúja a rendőrségnek, hogy a cselekményt maga a zálogház tulajdonosa követte el, így őt sikkasztás büntetének gyanújával nyomtatékosan terhelvén, a rendőrség ma délután beidézte Kohn Henriket és kihallgatás után letartóztatta.

Kohn Henrik, valamint védője, dr. Révi Nándor ügyvéd a letartóztatási határozat ellen előterjesztéssel éltek.

A debreceni tanári kör vétója.

Megvédi az ifjúságot az erkölcsrontó szini előadásoktól és a pornografikus művektől.

A debreceni tanári kör ujabban radikális, de eléggé meg sem becsülhető intézkedéssel állja útját annak az erkölcsromboló munkának, amelyet az ifjúságra a színház megvédett irányzata, a könyvkereskedések útján pedig a pornografikus ocsmányságok terjesztése megteremt.

Elismeréssel üdvözljük a debreceni tanári kört becsületes törekvésében, amelylyel az ifjúság könnyen inficiálható lelkét megvédi a pocsékságoktól. A legilletékesebb tényezők egyike, az ifjúság erkölcsnevelésére hivatott tanári kör vétója visszhangra és méltányosságra fog találni minden nemesen gondolkodó szülő nevében, mert, amit ma már joggal kifogásolt téren művelnek, egyszerűen türhetetlen. Ha kell, még radikálisabb eszközöktől sem szabad megriadni, hogy az ifjúságot megvédelmezzék az erkölcsi érzékét sértő szini előadásoktól.

Az első lépést már megtette a debreceni tanári kör az alábbi felhívással, melyet a debreceni középiskolák tanárkarához intézett.

A debreceni tanári kör f. év május hó 7-én tartott gyűlésében az ifjúságot méltányozó olvasmányok és szini előadások ügyét tette megvitatás tárgyává. A vita eredményeképpen az a nézet szűrődött le, hogy az ifjúság erkölcsi érzékét veszélyeztető olvasmányok és szini előadások ügye gyökeres orvoslásra szorul. A baj már annyira elharapódzott, hogy orvoslását tovább halogatni nem szabad.

A baj elleni védekezés első rendben a tanárkarok feladata, mint amelyeknek úgy szólván erkölcsi kötelességük gondoskodni az ifjúság erkölcsi érzését fenyegető bármiféle veszedelem elhárításáról. Ilyen indíték alapján fordul a tanári kör az intézet tekintetes tanári karához azon kérelemmel, hogy az ifjúság erkölcsiségére veszélyes ifjúsági iratok és szini előadások elleni védekezést a maga hatáskörében is előmozdítani sziveskedjék.

Ezen cél elérésére a következő eljárás módokat ajánljuk a tekintetes tanárkar szives figyelmébe. Nagyon célravezető eszköz:

1. A tek. tanári kar által egybe-hívott szülői értekezlet tartása, melyen a tanári kar egyik tagja felvilágosítaná az intézet növendékeinek szüleit a kérdés fontosságáról s a védekezés módjáról.

2. Szigorú felügyelet a növendékek színházba-járását illetőleg, még abban az

esetben is, ha ez a szülők tetszésével nem találkozónék:

3. Az ifjúsági könyvtár használatának a szünidők tartamára való kiterjesztése. Ez mindenesetre nagyban elősegítené azt, hogy az ifjúság az iskolai szünet idején, mikor az olvasásra leginkább ráér, neki való s megválogatott olvasmányokhoz juthasson.

4. A helybeli könyvkereskedések ellenőrzése. Ha valamelyik könyvkereskedő a tanári kör neki megküldött (és jelen átirathoz is mellékel) koriratát nem venné figyelembe s az ifjúságot továbbra is esábitaná a kirakataba kitett erkölcsellen nyomtatványok és szeméremsertő képek vásárlására, a tanári testületnek erkölcsi kötelessége a vezetése alatt álló ifjúságot eltiltani attól, hogy az illető kereskedésben bármiféle beszerzést tegyen. Ez a legnyomatékosabb eszköz arra, hogy a könyv- és papírkereskedők efféle nyomtatványokkal és képekkel az ifjúság erkölcsi érzését meg ne rontsák.

E módokat a tekintetes tanári kar szives figyelmébe és jó indulatába ajánlván, maradtunk kartársi szives üdvözlettel.

Debrecen, 1910. okt. havában.

Az Országos Középiskolai Tanár-egyesület debreceni köre nevében:

Dr. Csűrös Ferenc,
köri titkár.

Dóczy Imre,
köri elnök.

Kifosztott legény.

Még a kabátot is lelopták róla.

Ugyancsak megjárta Ballai Sándor 19 éves bihartordai legény. Debrecenbe jött, hogy munkát keressen s itt aztán a legfurfangosabb módon mindenéből kifosztották.

Amint szombaton megérkezett, egyenesen egy hentesüzletbe ment, hogy ott enni valót vásároljon. Kevéssel azután, hogy onnan kilépett, hozzacsatlakozott egy ismeretlen egyén, aki felajánlotta, hogy majd jó olesó szállást mutat neki.

Ballai Sándor, minthogy idegen ée teljesen tájékozatlan volt a városban, szívesen fogadta szolgálatait. A gyanus alak aztán elvezette a Nyulasra s ott mind a ketten leheveredtek. Ballai, minthogy nagyon el volt törődve, csakhamar mély álomba merült. Csak erre várt a kísérője, aki nagy ügyességgel és óvatossággal lehuza a kabátját, kikutatta a zsebeit s aztán a ládáját — amelyben élelmiszerek voltak — magához véve, eltűnt.

Ballai csak akkor vett tudomást arról, hogy mi történt, amikor felébredt s keresni kezdte a ládáját, mivel nagyon megéhezett. Ahelyett azonban, hogy nyomban jelentést tett volna az esetről a rendőrségnek, két napig össze-vissza csatangolt a városban s csak tegnap este ment el a bűnügyi osztályra, ahol az inspekciónak rendőrtisztviselő panaszát jezzőkönyvbe vette s a nyomozás megindítását elrendelte.

Házlebontás miatt Nádudvary Lajos cégnél

Végkiárulás

Piac-utca 28. a Nagytőzsde mellett.

Az összes raktáron levő vászon, kézmű és rövidárúk, női ruhaszövetek, barchetek, kartonok, gyapjukendők és minden itt fel nem sorolt áruk a legolcsóbb árakon lesznek kiárulva.

Opera-előadások Aradon.

A „Pesti Hírlap“ statisztikája.

Arad halad.
Debrecen marad.

Közöltük a temesvári színház opera előadásainak kimutatását a Krecsányi regime hat éve alatt, amelyhez egy külön cikk keretében reflexiókat is fűztünk. Em-lítést tettünk ebben az aradi színház operaműsoráról is, amelyről a „Pesti Hírlap“ okt. 23-iki — vasárnapi — számában az alábbi statisztikát teszi közre:

„Opera előadás volt 1905-ben 42, 1906-ban 34, 1907-ben 31, 1908-ban 35, 1909-ben 27. Az 1910-ik év még nem teljes, azért a statisztikába nem vesszük fel, csak megemlítjük: Goldmark Károly *Házi tücsök* című operájára most készül az aradi színház. Előkészületben van még Hegyek alján című opera.

Az aradi opera-estéken öt év alatt a következő vendégek működtek közre:

A magyar kir. operaház tagjai: Krammer Teréz (11-szer), Szoyer Ilonka (10-szer), Vasquez Molina grófné (2-szer), Ney Hermin (2-szer), Szamosy Elza (4-szer), Fodorné Aranka (8-szer), Sándor Erzs (2-szer), Palócy Berta (2-szer), Bárdos Ilona (2-szer), Kornyai (2-szer), Takács (3-szor), Szendrőy (2-szer), Pichler (3-szor), Mihálvi (3-szor), dr. Dalnoki (4-szer), Déry (3-szor), Kertész (3-szor), Erdős (3-szor), Hegedüs (3-szor.) Más vendégek: Ivonne de Tréville (10-szer), Sverdröm Valborg (2-szer), Malecky Bianka (3-szor), Korányi Frida (2-szer), Olasz gyermek-opera (11-szer).

Öt év alatt tehát volt 169 opera előadás és közreműködött az aradi operatársulat tagjain kívül 100 vendég, akinek legnagyobb része az operaház elsőrendű tagjai; kettő pedig (Tréville és Sverdröm összesen 12 estén) világhírű művészi nagyság.

Örömmel adunk helyet a nemes vetélkedésnek, azon szomorú tudatban, hogy a vetélkedők sorozatát ezennel le is zártuk; az aradi és a temesvári színházadokon kívül ugyanis még csak a kolozsvári ad tért programmszerűleg az opera-előadásoknak. De már a többi nagyobb színház — még a pozsonyi és a nagyváradi is — csak bátortalan tapogatódzások színhelye ebből a szempontból.

Ime a „Pesti Hírlap“ is dátumokat és számokat citál, aminthogy egy színház nivójának megállapításánál ezek a megcáfolhatatlan reális adatok a legnyomósabb, legsúlyosabb argumentumok. Persze ez Debrecenben némelyek szerint „mucsai“ kritizálás s minthogy ezeket az érveket megdönteni nem lehet, hát érthető, hogy gorombaság reá a felelet.

A „Pesti Hírlap“ néhány soros kommentárjában tárgyilagos és higgadt kritikát ad a vidéki színházokról, amikor azt írja, hogy „az aradi és a temesvári színházadokon kívül (ugyanis) még csak a kolozsvári ad tért programmszerűleg az előadásoknak. De már a többi nagyobb színház — még a pozsonyi és a nagyváradi is — csak bátortalan tapogatódzások színhelye ebből a szempontból.“

Ez vonatkozik Debrecenre is, amely a múlt szezonban is mindössze négy estét

szentelt az operának: dátum szerint ápril 3., ápril 5., ápril 9. és ápril 14. s mindannyiszor csak egy darab: a *Pillangó kisasszony* került színre, vendégeül pedig lehozta öt év alatt Zilahy Vasques Molina grófnét (még 1906-ban lépett fel két estén, ápril 25-én Fauszt és 27-én Troubadourban), Szoyer Ilonkát, Pichler Elemért és három ízben az olasz opera-társulatot. Ime rábizonyított a „Pesti Hírlap“ arra, amit cikkünkben írtunk: „ez az áldozatkészség azonban édes kevés ahhoz, amit például az aradi direktor, Szendrey Mihály (Zilahy utódja) meghozott“.

Mi arra törekszünk, hogy a debreceni színház egy szinten legyen az aradival, kolozsvárral s ne kelljen pirulni azért, hogy Debrecen ezek mellett még csak szóba sem jöhet. Különösen figyelemmel Debrecen nagy áldozatkészségére, közönségének az országban páratlan színház látogatására. Ezt akarjuk elérni, ezért harcolunk, más céljaink, érdekeink nincsenek.

Mi nem „tiltottuk le“ Mascagnit a debreceni színházról, nem is csepültük le Mascagnit (ilyenre különben vakmerőség még gondolni is), sőt egyenesen hangsúlyoztuk, hogy „nem a darabot kritizáljuk akkor, a mikor visszautasítjuk, hanem reprizeket kérünk, ha már premierhez nem juthatunk. A Parasztecsületet már több ízben láttuk és hallottuk a debreceni színházon, úgy, hogy egészen pontosan megemlítsük: 1907 október 13-án és legutóbb 1908 április 14-ikén az olaszokkal, de még több ízben volt alkalmunk Mascagni zenéjében gyönyörködni s így ismétlése egy pár évig felesleges“.

Bánk-bán a magyar klasszikus dráma-irodalom kincseiből való, de ha mindég csak Bánk-bánt s más történelmi drámát nem adna a társulat, ugy-e, hogy meg-sokálná a közönség? Ez sem azt jelenti, hogy Katona Józsefet a közvélemény le-tiltja a színházról, de jelenti azt, hogy más jeles író alkotásait is színházról akarja élvezni a közönség. És ha ilyen kívánságot perhorekál vagy körmönfont agyoncsavarítással gunytárgyává tesz a színházdirekcio érdeke, akkor nem azt dokumentálja, hogy helyes érzéssel szolt hozzá a kérdéshez, hanem azt, hogy gyenge, erőtlén, olyan a társulata, a melylyel a szajkó módjára be-magolt Parasztecsületen kívül más opera interpretálására képtelen.

És itt ujra csak azt idézzük: „Goldmark Károly *Házi tücsök* című operájára most készül az aradi színház. Előkészületben van még *Hegyek alján* című opera“.

Végül, talán azért is bocsánatot kell kérnünk a direktiótól, hogy a legmagyarabb városban egy magyar operát bátor-kodtunk kérni, mert „Zilahy igazgatása alatt csak egyetlen egyet adtak elő: a Hunyadi Lászlót, azt is nagyon régen, még 1906 február 22-ikén“. Vagy még azért is várhatunk egy kis támadást, mert egy pár népszínmű (a melyet eddig teljesen elhanyagoltak!) felelevenítését mertük indítványozni?

SZÍNHÁZ.

Ma, kedden, okt. 25-én színre kerül:

Csapodár.

Vigj. 3 felv.

H E T I M Ű S O R:

Szurdán: Baccarat, színmű. A) bérl.
Csütörtökön: Szerelmes asszonyok, operette. B) bérl.
Pénteken: Szerelmes asszonyok, operette. C) bérl.
Szombaton: Szerelmes asszonyok, operette. A) bérl.
Vasárnap délután: Csákó és kalap, móka.
Este: Szerelmes asszonyok, operette.

Egy kis intermezzó. Tegnap este a Vasgyáros került színre szép ház előtt. A harmadik felvonásban azonban egy kis intermezzó történt, a legszebb, a leglyraibb rész alatt, amikor Bligny herceg szívének legőszintébb érzéseiről tesz vallomást, egyszerűen csak hangos nevetés futott végig a nézőtérre. És ez a spontán kritika szolt arról, hogy abból a forró, meleg Párisból is mennyi — hidegséget lehet hozni.

Krecsányiné nyugalomban. Krecsányiné Kis Veron, Krecsányi Ignác buda—temesvári igazgató neje, visszavonult a színházról. Krecsányi 1881-től 1885-ig a debreceni színházat vezette s ez idő alatt neje is Debrecenben működött, akinek sok kellemes estét közönhet a közönség, amely mindenkor szívesen emlékszik vissza a nyugalomba vonult Krecsányinéra.

Hideg van a színházban. Akármilyen zsufolásig tele legyen is a színház, olyan hideg van benne, hogy didereg a közönség. Érthetetlen és tarthatlan helyzet, hogy a „fizető“ publikumot ilyen torturának tegyék ki. A kabátját, gallérját, muffját és boáját elszedik tőle, mert tiltott dolog felöltöt vinni a nézőtérre. De ha a hatóság olyan kegyes, hogy a ruhatárba utal minden felöltöt, gondoskodják róla, hogy a színház fűtve legyen; mert az egészségét sem a nemes, nemzetes hatóságért, sem a Zilahy Gyula érdekeiért senki ember fia nem fogja feláldozni.

Mit játszanak Nagyváradon? Hozzá vagyunk szokva, hogy a fővárosi nagy színházak (nem a budai színház vagy városligeti színház!) újdonságait rendszerint csak a következő szezonban mutatják be nálunk. Nem lesz érdektelen, ha ideírjuk a nagyváradi színházi iroda jelentését, mely szerint „Erdélyi Miklós színházigazgató tegnap érkezett haza Budapestről és megszerelte a szezon legérdekesebb darabjainak előadási jogát. Néhány hét múlva a Szigligeti színházban csaknem az összes új színházi művek szöhoz jutnak. Először: *Karenina Anna* (Magyar színház), azután Bernard Shaw nagysikerű darabja, az *Orvos dilemmája*, a *Balkáni hercegnő* (Király színház), a *Cigány-szerelm*, Lehár operettje, *Beulemans kisasszony házassága* (Vigszínház), a *belga szűz*, melyet csak most pénteken mutatott be a Nemzeti színház, a *Kormánybiztos*, Guthi Soma bohózata. Végül rövidesen színre kerül a „Mignon“ opera, az e heti műsoron pedig a „Rigoletto“ szerepel. A többi vidéki városok színházai mind igyekeznek lépést tartani a fővárosi nagy színházak műsorával. Temesvár, Arad színháza azonfelül külön sen az operát kultiválja s Verdi, Gounod, Wagner, Mascagni, Puccini stb. operái egymásután kerülnek színre s állandóan műsoron is maradnak. Hol vagyunk mi ettől?

Bemutató előadás az Uranusz-színházban. Az Uranusz-színház tegnap este befejezte előadásait a vasártéri nyári

Legnagyobb Takaréktüzhelyekben
raktár és olcsó árak mellett.

(konyha) Fa és szénfűtésű
vaskályhákban és magyar
gyártmányú cserépkályhákban

Bészler és Dávid

vaskoreskedőknél
Debrecen, Fiaoz-u. 7. sz. Vecsey-ház.

helyiségben s ma, kedden délután mutatja be új műsorát a Sís-utcai téli színházban. Az értékes és változatos műsor a következő: 1. Rio-de-Janeiro. Természeti felvétel. — 2. A bünbarlang rejtelméi. Dráma. — 3. A pontosság netovábbja. Bohózat. — Egy hárem története. Színes művészfelvétel. — 5. Aki minden áron repülni akar. Kacagató bohózat. — 6. A gyermek eszméje. Dráma. — 7. A szökött katona. Dráma a katona életéből. — 8. Kövériné legyezője. Bohózat. Minden előadásban fellép a színháznak egy-egy vendégművésze: Wermke Helén bámulatos mutatványival a lengő dróton, fellép az I. és III. előadás műsorában. Marvin és Margarett, komikus zeneatrakció; fellép a II. és IV. előadás műsorában. Előadások rendje: I. előadás kezdete 6, vége fél 8 órakor. II. előadás kezdete fél 8, vége 9 órakor. III. előadás kezdete 9, vége fél 11 órakor. IV. előadás kezdete fél 11, vége 12 órakor. Minden előadásban teljes mozgókép-műsor és egy-egy attrakció fellépte. Helyárak, mint rendesen. Kedvezményes áru jegyek az I., II. és IV. előadásra érvényesek.

Dolgoztak a zsebtolvajok.

A vásár rémei.

A nagyvásár sohasem mulik el anélkül, hogy a zsebtolvajok életjelt ne adnának magukról. Hogy most is itt voltak és eredményesen működtek is, azt bizonyítja az alábbi eset:

Szepesi András vidéki gazdálkodó bejött tegnap Debrecenbe s egyenesen a marhavásárba ment, hogy egy tehenet vegyen. Alighogy azonban oda megérkezett, két fiatal ember hozzálépett s így szólt az egyik:

— Jöjjik csak bátyám, arrébb van egy takaros jószág, éppen kelmednek való. Szepesi András gyanútlanul haladt utánuk, mikor azonban a tömeget elhagyták, hirtelen egy harmadik egyén állított elébök s dühösen ráírvált a mit sem sejtő emberre:

— Kend lopta el az én pénzem!
— A' mán nem igaz — felelt méltatlankodva Szepesi — itt a bugyellárisom, ez az enyém.

Csak éppen erre várt a jeles alak, hogy a pénztárcáját elővegye, hirtelen elkapta a kezéből s elszaladt vele. A másik kettő, akik cinkostársai voltak, szintén utána.

Szepesi András, amint felocsudott a meglepetéséből, jelentést tett a dologról a csendőrségnek, amely most nyomozza a körmonfont tolvajokat.

UJDONSÁGOK.

* **Bodnár István altábornagy.** Városunk előkelő társadalmának még mindig kedves emlékezetében van vilmányi Bodnár István, a debreceni 3. honvéd gyalogezred volt kiváló parancsnoka, aki tőlünk, mint tábornok Kolozsvárra lett áthelyezve. A „Rendeleti Közlöny” legutóbbi száma közli az örvendetes hírt, hogy ő felsége Bodnár tábornokot altábornaggyá nevezte ki.

* **A ref. felsőleányiskola növendékeinek kirándulása.** A ref. felsőleányiskola növendékei tegnap, tanáraik vezetésével, kirándultak Hajdunánásra és Hajdúbosszörménybe, hogy az ottani gyárakat megtekintsék. A növendékek az esti vónattal érkeztek vissza Debrecenbe.

* **A munkásgimnázium tanárai** a múlt héten ülést tartottak, amelyen az intézmény összes tanulmányi ügyeit megtárgyalták. Az intézet helyisége ideiglenesen a városi ipariskolában, Burgundia-u. 1., lesz a kaputól jobbra levő tanteremben. A tanárok előadásait a polgári iskola I. és II. osztály tanterve szerint tartják meg, tekintettel az élet praktikus oldalára. A tanfolyam április közepéig tart. Ennek befejezésével a hallgatók a tanártestület javaslatára a hajdúszoboszlói áll. polgári iskolánál összevont magánvizsgálatra jelentkezhetnek tandíjmentesen. A magánvizsgálat díja 50 K. A tanfolyam díja kezelési költségek fejében 2 K. Egyéb díj nincs. Az előadások sorrendje a következő: hétfőn földrajz, előadja Szabó Márton dr. ref. főgimn. tanár; kedden magyar nyelv és irodalom, előadja Zalai János dr. áll. főreálisk. tanár; szerdán számtan, előadja Nyáry Béla ref. főgimn. tanár; csütörtökön szabadkézi rajz és geometria, előadja Csúrka István iparisk. igazgató; pénteken természetrajz, előadja Végvári István, a Dóczy-intézet tanára. Szombaton pedig mindig egy-egy tárgyból ismétlési óra lesz. Az előadás kezdete este 8 órakor. Beiratkozni lehet minden este az előadás előtt az illető tanárnál november 15-ig, de csak azon feltétel alatt, ha az illető az előadott tananyagot pótolja. Az igazgatóság.

* **Villamos világítás a Homokkertben.** Ugy látszik, mégis dülöngélt a Homokkert villamos világításának az ügye. A világítási vállalat igazgatósága bejelentette a tanácsnak, hogy a Domahid-, Bujdosó- és Hungária-utcákon felállítatja a villamos vezetékeket, miután a magánfogyasztók kellő számban jelentkeztek.

* **Halalozás.** A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legjobb hitves, apa, nagypapa, illetve felejtethetlen rokon: néhai polgár Tóth Bálint élete 70-ik, boldog házasságának 43-ik évében hosszas és súlyos szenvedés után október hó 23-ikán d. u. 2 órakor bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei október hó 25-ikén d. u. 2 órakor fognak a Nyomatató-utca 11. számú házuktól, a Nagytemplomban tartandó rövid ima után, a Csapó-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtesztességételére rokonainkat, ismerőseinket és általában a bánatunkban igaz részvételt osztókat szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1910 október hó 24. Béke poraira! Bánatos özvegye: Tóth Bálintné született Kiss Zsuzsánna. Gyermekai: Tóth Eszter férjével, polgár Szabó Józseffel; polgár Tóth Lajos, polgár Tóth József. Unokai: Eszti Erika, polgár Holló Imrével, József, Róza, Mariska. Násza: id. özv. polgár Szabó József és gyermekei. Az elhunytak nagybátyja: id. polgár Szabó Mihály nevével. Valamint számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Bihary Károlyné utóda intézete rendezi, Kistemplombazár.

* **Az adófelszólamlások.** A debreceni adófelszólamlási bizottság október 31-én kezdi meg működését Szilágyi Imre ügyvéd elnöke alatt.

* **Vegyes felülvizsgálat.** Az állandó katonai vegyes felülvizsgáló bizottság hétfőn működött a Pavillon-kaszárnyában. A felülvizsgálaton 2 apát keresetképtelennek találtak, 8 hadköteles közül 3 legényt beboroztattak, 1 a kórházba utaltattott, 4 elbocsátott; 33 katona közül 30 elbocsátott, 2 továbbszolgálatra utasított, 1 a póttartalékba helyeztetett.

* **Eljegyzés.** Folyó hó 23-ikán tartotta eljegyzését Glück Kálmán fűszerkereskedő Schwartz Ármán kedves leányával, Etekával. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Poros utcák.** A vásárra beözönlő vidéki közönség ugyancsak furcsa fogalmakkal távozik Debrecen köztisztaságát illetőleg. Napok óta, kezdve a vasuti indóháztól a Péterfiáig, a főutca aszfaltján ujjnyi vastag a por és az egész piacot ellepi a papiros és egyéb szemét. Nincs a kis falu, mely megtűrné ezt a rendetlenséget. Csodáljuk, hogy a főtéri nagy üzletek tulajdonosai legalább portáljuk előtt nem separtetik le a szemetes aszfaltot, ha már a városnak kisebb gondja is nagyobb az utcák tisztántartásánál.

* **Iskola gondnoksági ülés.** A ref. egyház iskola gondnoksága tegnap délután három órakor ülést tartott, amelyen több iskolai és tanítói ügyet intéztek el.

* **Két nap halottai.** Vasárnap és hétfőn a következő haláleseteket jelentettek be az állami anyakönyvi hivatalban: Riskó Erzsébet ref. 2 éves, Dusa Margit r. kath. 2 hónapos, Tapolezai Sándorné ref. 39 éves, Doró János ref. 3 hónapos, Dankó Béla ref. 35 éves, Tóth Mihály r. kath. 65 éves, Tóth Bálint ref. 70 éves, Balogh Ferencné ref. 53 éves, Tóth Sándorné ref. 38 éves, özv. Pető Sándorné ref. 71 éves, özv. Ferenczi Györgyné g. kath. 60 éves, Orbán János ref. 20 hónapos.

* **Kiss Béla zenekara Sátoraljaújhelyen.** Kiss Béla cigányprimásunk kedvelt zenekarával Sátoraljaújhelyre utazik, hogy ott a három napig tartó agarászati verseny alatt zeneestélyeket rendezzen a kávéházakban.

* **Rendőri hírek.** Pere Dániel kömvességéd és Bernstein Lajos péksegéd a vasárnap örömeire alaposan leitták magukat s ordítottak az utcán. Egy rendőr aztán csendre intette őket, mire Pere nekitámadt és mellbevágta. A két részeg alakot bekisérték a bűnügyi osztályra. — Deli János, rovvott multu egyén pedig vasárnap hajnalban a Kossut-utcan posztoló rendőrt tetteg inzulálta, aki aztán a verekedő pasast előállította a bűnügyi osztályon. Mindhármójuk ellen megindították az eljárást.

* **Olcso levelezőlapok!** 12 drb. debreceni látképes levelezőlap 40 fillérért kapható Antalffy Józsefnél.

* **Rendkívüli olcso árak** tulhalmozott raktár miatt férfi- és fiu ruhákban Grünfeld Adolf és Társánál, Kistemplom mellett.

* **Női kizitaskák,** bőröndök, uti-kofferek és utazási kellékekből állandó nagy raktár Mentze Henrik újdonságok áruházában.

* **Férfi és női kalapokat** a legszebben javít és tisztít Békés kalapos műhelye, Piac-utca 46., az udvarban.

* **Kedves az egészsége?** Akkor használja ön az Erzsébet-ártézi szénsavval telített forrásvizet, ami étvágyát elősegíti, gyomorrontást megakadályoz. Megrendelhető Hatvan-u. 28. Telefon 843.

* **Darabos karbit** megérkezett Földvárihoz, Piac utcai barak.

* **Ujévra reklamnaptárak kereskedők,** iparosok és hivatalok részére még rendelhetők Antalffy Ferencnél, Piac u. 31.

* **Elegáns férfi kalapok,** különleges nyakkendők és más egyéb őszi újdonságok feltűnést keltő szép választékban Frank Testvéreknél, Piac-u. 50.

* **Mindszentek estéjére** kivilágításhoz színes mécs poharak kaphatók és megrendelhetők Blattner Gyula üzletében, Piac-u. 69. sz., a megyeházzal szemben.

Legjobb a Békési Róza Gyorsmosó házi szappana

* **Posztó, chloth, selyem és trikó alsó-szoknyák nagyválasztékban** Kardos Lászlónál, Kossuth-u. 9.

* **Kinószes kalendárium 1911. évre** megjelent és ára 2 K Antalffy Józsefnél.

* **A placon, 85. szám alatt, ujonnan épült 2 emeletes sarokházban több rendbeli üzlethelyiségek és urilakások** 1911 május, esetleg februárra kiadók. Értekezni lehet Wiener Adolf ponyva- és zsáküzletében, Kossuth-u. 27.

* **Atmeneti kabátok óriási választékban** Grünfeld Adolf és Társánál, Kistemplom mellett.

* **Iskola-táskák, könyvszíjak, tentatartók és tolltartók** legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. sz.

Párisi aviatikus Debreczenben.

A repülőgép megérkezése.

Minden nap közelebb hozza Debreczen és vidékének közönségét ahhoz a nagy-szerű és ritka látványossághoz, melyben vasárnap, e hó 30-án lesz része a nyulási gyakorló-téren. A rendezőség tegnap kapta meg a Párisból Debreczenbe jövő aviatikus táviratát, melyet Bécsben adott fel, hogy csak pár órányira van a legmagyarabb várostól. A távirat vétele után Letzter József telefonon beszélt az aviatikussal, aki elmondta, hogy már a budapesti gyorsvonaton tilt, amidőn Marchegg állomáson megpillantotta az egyik francia waggont, amely a repülőgépet hozza. Nyomban leszállt a vonatról s intézkedett, hogy a gépet szállító teherkocsi tovább indíttassék Debreczenbe, ahová úgy a felszálló aviatikus, mint a gép ma délben érkezik meg.

A Debreczenbe érkező aviatikus neve **A. Hammel**. Igen jeles, kitűnő bajnoka a levegőnek; eddig is számos díj nyertese. A közönség Blanchard-t várta és Hammel jön helyette. E változásnak érdekes és szomorú története van. Mikor ugyanis Letzter József Parisban tárgyalt a repülés dolgában, a hangár város három aviatikusa került szóba: Blanchard, Hammel és Guee. Arra, hogy ki jöjjön Debreczenbe, sorsot huztak. Blanchard neve került ki a kalapból, amely az urnát pótolta. Azonban mosolyogva hozzátették meg Blanchard barátai, hogy ha időközben őt baj érné, készséggel fog helyette akár Hammel, akár Guee hozzánk utazni. Mintha csak megérezte volna Blanchard, hogy baj éri. Bekövetkezett a szomorú tény, hogy a múlt héten lezuhant s mint jó barátja, de a repülés mesterségében elősmert és kiváló Hammel, vállalkozott a debreceni felszállásra.

Bámulatosan vakmerő, fegyelmezett kezű ember Hammel, akiről a legelőnyösebben beszélnek, úgy Issy des Monlineaux-ban, mint a monruseoni aviatikai telepen. Az angol származású levegőbajnok félelmetes vetélytársa volt eddig is a repülő-versenyeken résztvevő többi aviatikusnak.

A rendezőség tegnap megkereste az összes debreceni tanintézet igazgatóságait, hogy a tanuló ifjuság csoportokban, tanári felügyelet alatt vegyen részt a felszállásnál. Az ifjuságnak igen jó helyet biztosít a rendezőség, ahonnan úgy a gépet, mint a felszállást közelebbről láthatja.

TÁVIRATOK

Megérkezett a Parseval.

Budapest, okt. 24.

Az „Est” című lap ma délben azt írta, hogy a „Parseval” léghajó Budapestre jövetele elmarad, mert visszadirigálták. Ennek dacára nagy néptömeg leste jövetelét.

Este 6 órakor a Margit sziget felől megérkezett a léghajó. A sötétség dacára látható volt tisztán az égen uszó nagy fekete test.

Ugy látszik azonban, hogy a léghajó vezetői eltévesztették az irányt, mert a Tisza Kálmán-tér felé fordultak, onnan visszafordultak a nyugoti pályaudvarra, majd onnan a Tattersalhoz. Itt le akartak ereszkedni és a vasmacskát le is bocsájtották, az azonban beleakadt a telefon-drótokba.

Nagynehezen kiszabadították a vasmacskát, mire a Parseval nyomban 600 méter magasba szökött és meindult a Csepelsziget felé. Utközben azonban nyilván tájékozták magukat a tisztek és kiszámították, merre van a Rákos-mező, mert éppen a katonai gyakorlótér felé ereszkedtek, ahol szép esendben, háromnegyed 8 órakor leszállottak a közönség lelkesült éljenzése közt. A tiszteket megviselte az ut kissé, de a tea és fekete kávé, amit nyomban kaptak, kissé felfrissítette őket.

Jobban van a szerb trónörökös.

Belgrád, október 24. Sándor szerb trónörökös állapota javult. Az orvosok biznak felépülésében.

Halálos repülés.

Douay, okt. 24. Maciot hadnagy, az összetett sárkányrendszer feltalálója, akinek ez a készüléke a rheimsi versenyeken nagy feltűnést keltett, ma kedvező időben egy katonai aeroplánnal felszállt. Amikor néhány pernyi repülés után 100 méter magasságon sikló repüléssel le akart szállani, készüléke hirtelen a földre zuhant, mint gondolják, azért, mert az aviatikus nem tanusított elég hidegvért. Maciot hadnagy koponyatorést szenvedett és azonnal meghalt. A készülék teljesen összezúzódott.

Tárgyalás a delegációkban.

Bécs, okt. 24. Ma délután a delegáció zárszámadási albizottsága tartott ülést Erdély Sándor elnöke alatt. Miklós Ödön előadó ösmertette az 1907. évi zárszámadást, mely 34,000 korona megtakarítás mutat, a mi unikum. *Bakonyi* Samu azt mondja, hogy nem tartható fenn az az anomália, hogy császári pátens alapján működjön a közös számvevőszék. *Saághy Gyula* hasonló nézetet van. A közös pénzügyminiszter kijelenti, hogy már kész az erre vonatkozó törvényjavaslat, a melyhez a magyar kormány is hozzájárult, csak még az osztrák kormány nem. A részletes tárgyalás során a felmentést megadták.

Carusso züllése.

London, október 24. Carusso olasz tenorista a „Varieté” színházhoz szerződött, ami az egykor híres énekes óriási züllését jelenti.

A vonat elé vetette magát.

Fiume, okt. 24. Ma hajnalban a Budapest felől érkező vonatok alagútja melletti vasuti hidról a robogó vonat elé vetette magát Stettinger Ferenc alsóausztriai kereskedelmi alkalmazott. Testét a kerekek a felismerhetlenségig összerongosolták s azonnal meghalt. Megállapították, hogy tettét anyagi bajok miatt követte el és hogy már két ízben kísérelt meg öngyilkosságot.

Közvetlen a főposta mellett.

Már bebizonyult dolog hogy csak a **Hazai cipőraktárában** lehet a legjobb saját készítményű cipőt a legolcsóbban beszerezni, hol megrendelések pontosan eszközöltenek. 1494

Piaczu. 34.

Közelgő

mindszentek napja

alkalmára a „Bizalom” temetkezési intézettel kapcsolatos

művirág és sarkoszorugyár

(Kistemplombazár), ajánlja saját gyártmányu koszorukbóli kiállításának megtekintését.

Érc-gyöngy- és bőrutánzat koszoruk, művirággal ékesített palmarok, ágak nagyválasztékban, meglegőben olcsó árakon kaphatók.

Rendeléseket szobák díszítésére valamint virágállványok virágkosarak készítésére avagy felújítására, kiváló gondnal és izléssel olcsón teljesítünk.

Bármily rangu és rendű temetéseket, hulla felvétel és szállításokat, minden e célra dusan felszerelt üzletünk, kegyeletteljesen, pontossággal eszközöl.

Fém-, érc- és fakoporsókat minden színben és kivitelben, választékosan készletben tartunk. 1659

A nagyérdemű közönség szives partfogását kérjük, szolgálalkészen, kiváló tisztelettel

Bihari Károlyné utóda.

Költözködést

féderes kocsival elvállal

Csengeri Károly

Simonfi-u. 30.

1744

Homoki fajborok!

150 boldas Szent-Anna-pusztal szőlőtelepünkön termelt, tisztán kezelt, üvegezett

Asztali- és Pecsénye-borok

kaphatók

1741

Szabó Lajos Fiai

cég üzlethelyiségében

Rózsa-utca.

1910 Október 1-től kezdve boraink árai a következők:

1 liter Asztali vörös	—70 fill.
1 liter Asztali fehér	—80 fill.
1 liter Kövi Dinka, fehér	—80 fill.
1 liter Nemes Kadarka siller	—84 fill.
1 liter Ezerjő fehér	—90 fill.
1 liter Nagy Burgundi siller	—90 fill.
1 liter Rising fehér	—96 fill.
1 liter Nagy Burgundi vörös	1.20 fill.
1 liter Nagy Burgundi vörös	1.60 fill.
1904 ről	1.60 fill.
1 liter Sylvani 1900 évi	2.— fillér.

Minden palaokért 16 fillér letét fizetendő.

! Homoki fajborok !

Lám Sándor Debrecen
Piac- és Hatvan-u. sarok.

Tudatom a n. ó. vásárló közönséggel hogy az idei
ujdonságok lámpákban
megérkeztek u. m.
Iskolai-, asztali- és függő-lámpák
legmodernebb réz- és majolika asztali- és függő-lámpák és legelőnyösebb árakban kaphatók. Dusan felszerelt raktárt tartok minden más lámpaárakban viszonteladók részére is. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. 1652
Épület tervezést felvállalok helyben és vidéken. Kész épület ablakok gyári raktára. Képkerevozéseket minden kivitelben elvállalok.

A Vadászdíény
megkezdődött.

Ez alkalomból ajánlok kiváló minőségű magyar
ólomsörétet
azonkívül 1312
fegyver-hüvelyt hüvely-öngaszt.
Nagy konyha raktár!
SESZTINA LAJOS
Piac-utca 23.

Érczy Kálmán gépjavitó ipartelepe
Debrecen, Hatvan-utca 53.

Van szerencsém tudomásul adni, hogy Debrecen, Hatvan-utca 53 szám alatt szabadalmazott lópatkógyárral egybekötve egy nagyobb szabású gépjavitó ipartelepét és gazdasági gépraktárt létesítettem, továbbá sikerült a Pálly-féle nyers motorgyár kizárólagos képviselőletét megnyernem. Ipartelepem a legmodernebb gépekkel van felszerelve, úgy hogy mindennemű gépek, cséplő garnitúrák szakszerű kijavítására, malomberendezések átalakítására, kazán szerelések, javítások és befalazások szakszerű eszközözésére, tűzszekrények készítésére, mindenféle repedések és törések gyors hegesztésére, mezei vasutak felépítésére vállalkozom. S midőn szolgálataimat felajánlom, ígérem hogy jó munkát és pontos kiszolgálást nyújtok mérsékelt díjazásért. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel 1515
Érczy Kálmán.
Ügvanott mű- és mőnlakatos tanoncok felvételnek.

Kovács Gyula
vaskereskedő
Debrecen, a „Bika“-szálloda mellett.
Takarék-tűzhelyek. Vaskályhák.
Főzőedények, Husvágógépek.
Épület vasalások, Tetőlemezek
Hitelesített mérlegek és súlyok.
Éperjesi cserépkályhák raktára.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-utca 13.

Egy nagyon olcsó szép kis ház a
Csapókertben!

Rettenetesen olcsó! Rőgtön menjenek és tekintsek meg ne majd akkor készüljenek amikor már elkelt!
Kedvező fizetési feltételek!
Ezen olcsó szép
kis ház

a Csapókertben, Kuruc-utca 98. szám alatt van, Tulajdonosa Kósa Zsigmond ur és azért

eladó
mert a tulajdonosa elköltözik Debrecenből. Teljesen új, téglapépület, cseréppel fedve, van rajta egy szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, fűskamara, sertésöl nyolc darab sertésre, elkülönített baromfi udvar, jó vizű kút, szép nagy darab termő szőlővel, mely Csaba Gyöngye nevű fajszőlővel van betelepítve, ez a legkorábbi szőlő, mert már júniusban megéri és kitűnően lehet értékesíteni. 1735

Egy wagon
elsőrendű válogatott ERDÉLYI
ALMA
Batul, Pónyk, London-Pepin és különféle Ranet. Eredeti 100 kilós láclával 31 kor-ért.
50 kilót . . . 18-20 és 21 koronáért
25 kilót . . . 9-11 és 12 koronáért 1717
5 kilós postakosárral 2+60 fillérért
1 kilónként 48 és 56 fillérjével kapható
Váray József kereskedésében
Piac-utca, Városi bérpalota. Alma raktárain:
Simonffy-u. 2, Piac-u. 27, Piac-u. 31. Burgondia 13.

Női ruhaszővetek
az őszi- és téli időnyrő, valamint flanelék, barchetek fekete és színes selymek, bársovyok, gyönyörű ruhadíszek.
Francia P. D. jegyű fűzők,
Arefátyol, divatszövetek, gyöngy- és hőr díszításkák,
Menyasszonyi selymek,
koszoruk és fátyolok
legolcsóbb szabott árban!
Szabó Lajos Fiai
divat- vászon- és szőnyeg raktára.
Debrecen, Rózsa-utca 1.
Alapított 1842. évben. 1558

SOK PÉNZT
TAKARIT MEG, HA CIPŐTISZTÍTÁSHOZ
ÓRIÁS FEDÁK KRÉMÉT
HASZNÁL
MERT CSAK 30 FILLÉR.
Mindenütt kapható. 1517

Apró hirdetések.

AJÁNLAT!

HA rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látásérzékhez Debrecen, Piac-utca 68.

AZ összes fényképészeti cikkek kapható Löbl Gyula és társánál Debrecen, Piac-utca 68.

GYÜMÖLCSFAK őszi ültetésre a legjobb fajta kapható az L. számú gazdasági ismétlődő iskola telepén M. épécsi-ut. 455

SAJÁT termésű bor új kapható dugaszolt üvegekben Homok-u. 118. 423

Jóforgalmu szatócs üzlet, ital, trafik, szesz engedélyvel azonnal átadó, Csillag 80. 412

NOVEMBER hó 1-szere kiadó két szoba, konyha kamara, villanyvilágítással. Ertekezhetni: Agárdi-ut. 9. 392

FERENCZ József ut. 58. számú négy hoidas kert kiadó. Ertekezhetni Lőkövits ékszerésznél. 388

VILÁGOS nagy pince helyiség iparüzemre kiválóan alkalmas, bérbé adandó. Cim a kiadóhatalban. 366

KÖMÜVES mesteri vizsgára biztos sikerrel készít elő, Kaszás János kömüves mester Apafi-utca 20 szám. 333

KÉT szoba, előszoba, irodahelyiségnek is igen alkalmas, Szentanna-u. 22. sz. a kiadó. Ertekezhetni Szentanna-u. 22. 201

ÖNT IS ÉRDEKEL! Megérkeztek divat-, férfi- és nőifelöltök és stílkabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17. részlet nagyruházában. 110

JAKOBOVICS telepen több lakás azonnal kiadó. Ertekezhetni Deák Ferenc-utca 13. 53

Két utcai első emeleti lakás, mindenik 4-4 szobával, tá. as előszobával s a modern igényeknek megfelelőleg minden mellékhelyiségében teljes kényelemmel gáz- és villanyvilágítással berendezve november hó 1-re kiadó, Hatvan-u. 2-ik szám alatt. Ertekezhetni Mu akózy László gyógyszerárában. 5555

BUTOROK legolcsóbban kaphatók, havi részlet fizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 5554

AROMÁS és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félegyháznál. Villany üzemű kávé pörkölt a kirakatban, Piac és Miklós-u. sarok. 5553

Király kávéja mégis a legjobb, aromás, zamatos, vevő előtt pörköltve kapható, Dégenfeldtér. Gyantott tanuló felvételik. 5550

Ha nincs pénze és szüksége van butor-, szőnyeg-, fehéremel-, férfi- és nőifelöltök és öltönyökre menjen Kaiserhez, Hatvan-utca 2. Telefon 685. 81

VALODI szegedi rózsás és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 5546

GÖZÉRŐVEL pörkölt naponta friss pörkölt kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-utca 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 5545

3 nap alatt elmúlik a szeplője ha Fáy-crémet s szappant használ. Kapható Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárában Kossuth-utca, a színház mellett. 1-5544

HA OLCSÓN akar ruházkodni, úgy vásároljon Schvartz Salamon cégnél Simonfi-u. 2. Várai mellett. Nagy választék mindenféle ruhakelmékben, barcetekben, kész ruhák, pongyolák, női kabátok szörme boákban rendkívül olcsó árak. Cimre tessék ügyelni. 14

A LEGTARTÓSABB és legkényelmesebb saját készítésű férfi-, női és gyermekcipők nagy választékban, szolid ár mellett szerezhetők be Grizmann Gyula cipész-üzletében, Piac-utca, városház. Mérték utáni megrendeléseket divat szerint készítik. 4833

URI asszony jutányos áron kihordásra izletes kosztot ad. Cim a kiadóban. 476

Kiadó lakás Török Bálint-utca 20. Ujonnán épült házban. Négy szoba és mellékhelyiségek. 482

SZÉP utcai lakás kiadó Csók-utca 3 szám. 485

KÉRESLET.

EGY jó mindenest kerestetik bármelyik nap, Arany János-u. 39. 377

NŐZI és varró leányok felvétetnek Jungreisz Mari nődivat üzletében. 430

HÁZMESTERNEK gyermektelen házaspár fizetéssel felvétetik, ki takarításhoz ért, József királyi herce-utca 20. 436

TANULÓ leányok felvétetnek Benyáts Emil hársnya gyárában Debrecen. 5547

TANULÓ felvétetik Benyáts Emil Főtéri üzletében Debrecen, Tisza-palota. 5548

EGY jó házőöl való fiu kéményseprő tanulóknak felvétetik. Rauch Lajos Hajduszo osztó. 477

EGY 13-14 éves fiu küldönnek felvéteük, Szabó László férfiniszabó üzletébe Széchenyi-utca 1 szám. 479

15 kor. kezdő fizetéssel egy ügyes fiu cipész tanoncnak felvétetik Szentanna 6. 480

VASÁRNAP 5-6 óra között az Erzsébet-utca 85-től Darabos-utca 37-ig elveszett egy női aranyóra. Me. találó illó jutalomban részesül. Darabos-u. 37 szám alatt. 481

KERESEK novemberre ingyen lakásra, méhé-szethez, szőlőszethez értő munkást, Koszorus adellenőr. 483

Házmasternek lehetőleg gyermektelen párt felveszek. Péterfia 38. 485

ELADÁS.

BUTORDARABOK, fali óra, vaskályha takaréktűzhely és gáz luster eladó. Tiszapalota I. emelet II. udvar. 18 ajtó. 468

PAPIR hulladék mázsánként 4 koronájával eladó, Antalffy Ferencnél, Piac-u. 31. 467

3 hónapos him fajtszta dán dogg kölyök eladó Arany János-utca 39. 376

ELADÓK kisebb és nagyobb lakások Bozzaytelepen, waggongyár és gépjavitó műhely végén. Ertekezhetni Csóka Pálnál a telepen. 222

ALMA eladó!! Marmarosi hegyi termék, legkiválóbb fajok, kézzel szedve, elálló. 52-60 fillér. Szepessy Károly kir. fogház-felügyelőnél, Verbőczy-u. 1. sz. 21a

ELADÓ a pos a- és Szécsényi-kertek mellett a Szoboszlói kövesut mentén lévő Bulgár telepen még fel nem szedett nagyobb mennyiségű konyha vetemények. Retek, karalábé, kék káposzta kartifol és zöldségek f. hó 26-án szerdán délután 3 órakor a helyszínén többet ígérőknek közismert régi János bácsi bulgár kertgazda által jutányos áron. Bővebb felvilágosítást ad Jolsvay Imre egyesület 1. sz. Csolnakázó tó mellett. 478

JAKOBOVITS-telepen Budai Ezsaiás utca végén, házak eladók és kiadók. Ertekezhetni Budai Ezsaiás-utca 16. 484

Legolcsóbb és legdivatosabb

valamint gyász női kalapokat

:-: dus választékban tart :-: 1730

Schimmer Mórné
Hatvan-utca 11.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. uriközönséget hogy

Debrecen, Kossuth- és Batthyány-utca sarok
(Szabó Emma urnő házában)

angol uriszabó üzletet

nyitottam. Készítem a legelegánsabb angol szabásu

uri öltönyöket, őszi és tavaszi feöltöket téli kabátokat, szalon, szmoking és frack öltönyöket, papl palástokat és fővegeket.

A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel

Vámosi Ferenc,

1728 angol uri szabó.

ALKALMIVÉTEL

angol divatszövetekben, felöltő és télikabát szövetekben vala- :-: mint belés árúknban :-: 1703

FISCHER ADOLF ÉS FIA
posztó nagykereskedőknél Piac-u. 61. 1703

Ki ösmeri — Ki szereti

a Bécsi kiskenyeret

mit odaát Anker és Kronen kenyérnek neveznek, nálunk e zamatos kis kenyérekéket

KORONA különlegességnek
hívják

s valóban nevéhez méltan izletes jó kis kenyérekéket. 1588

Kapható és megrendelhető eredeti gyári árban (nagy 20, kiosi 10 kr.) az összes Korona Kenyérgyár lerakataiban

Kérjen mindenhol Korona kenyeret,
Király fehér félbarna

kenyeret, kenyeret, kenyeret,
de csak Korona kenyeret.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó utca 13.

Katona
tiszt urak!

Kiknek istállóra van szükségük!

Eladó a Rákóczi-utca
15. számú ház

Ára 26 ezer forint!

Óriási nagy telek!

Az utcai lakosztály magában foglal hét szobát, modern berendezésű fürdő szobával, konyhát, cselédszobát, két spájt. A lakás előtt üvegezett és nyitott terasz, alatta három pince, külön mosóház, parkirozott és külön baromfi udvar, négy lóra istálló, négy kocsira kocsiszin és egy hátsó kisebb lakás. Kitűnő vizű kut. A lakosztályok gázvilágítással, csillárokkal és vízvezetékkel van ellátva. Az egész udvar lecsatornázza. 1707

Balázs Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

gyógyszertára a „Reménységhez“
DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 18. SZ.

Ajánlja a következő készítményeit:

Ducika-crém, mely páratlan hatású arc-szépítőnek bizonyult ára 1 korona.

Ducika szappan, ára 70 fillér.

Ducika puder, három színben ára 1 korona.

Kárpáti szesz, mely rövid idő alatt megszünteti a csuzos-reumás fádalmakat ára 1 korona.

Az eddig összes Sósorszeszek között legjobbnak talált „MENTHOL“-jegerő sósorszoszt, 40-50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogosepp, mely a legmakacsabb fogfájást is azonnal megszünteti.

Tyukszem irtó, mely 2-3 nap alatt minden borkeményedést megszüntet.

Fagybalzsam, mely a legerősebb fagyot és ezzel járó viszketegséget azonnal megszünteti ára 70 fillér. 1743